

Zondag 27 oktober 2013: Trekvogeltocht van een hele dag naar Zeeland, we gaan op zoek naar de verzamelplaatsen van de trekvogels en dan is Zeeland een belangrijke plaats. Zo stond het in het programma van ons verenigingsblad het Hoefblad.

Zaterdag voorafgaande aan de tocht was het schitterend herfstweer, de weersvooruitzichten voor zondag zijn niet al te best, zuidwesterstorm met regenbuien. We lieten er ons niet door afleiden en gingen positief op pad. Met een mooie groep van 16 personen, 10 vogelwerkgroepleden en 6 overige leden verdeeld over 8 vrouwen en 8 mannen mochten we zeggen dat we op stap gingen met een gemêleerd gezelschap. Onze gidsen voor vandaag waren Beppie en Leo maar met zoveel kennis in de groep moest het vandaag goed komen.

Klokslag 09.00 uur vertrokken we vanaf de parkeerplaats van sporthal de Salamander en onze eerste stop zou 75 km verderop zijn. Vogelkijkpunt "Traan" bij de Scheldekreek in Rilland is een observatieplatform van 4 bij 4 meter. Het is gelegen op 2 meter boven het maaiveld en ligt verstopt in een nieuwe vliedberg (terp) in een begraasd weiland. Toen we hier aankwamen vloog een grote zilverreiger op en in de aangrenzende weides waren vooral wulpen, grauwe ganzen, kolganzen en brand- en Canadese ganzen aan het foerageren. Vanaf het platform zagen we smienten, kuifeenden, wilde eenden, dodaars, tafeleend en een vlucht knobbelzwanen. Het was nog steeds droog maar er stond wel veel wind. Na onze benen gestrekt te hebben vertrokken we naar het meest westelijke puntje van ons land, 70 km verderop.

Vogelkijkpunt "Traan"

Vogeltelpost Westkapelle

Onderweg hevige regenbuien met behoorlijke windstoten maar toen we aankwamen in Westkapelle scheen de zon af en toe en was het droog, echter de wind was hier in kracht behoorlijk toegenomen. Telpost Westkapelle is het meest westelijke punt van Nederland en biedt daardoor gelegenheid bij uitstek voor het waarnemen van zeevogels. Omdat we hier aan twee kanten de vogels konden bekijken zijn we toch maar uit de wind gaan zitten om de vogels aan de landzijde te bekijken en tevens gebruik te maken van een koffiepauze. Onder de bank lag een dood vogeltje (slachtoffer van de wind?), een vuurgoudhaantje, wel mooi op te zien hoe klein het kleinste vogeltje van ons land is met zijn felle kleuren. Verder zagen we hier o.a. slobbeend, patrijzen, brandganzen, wulpen, scholekster, rotgans, steenlopers, zilvermeeuwen, kleine- en grote mantelmeeuwen, Kieviten en vele anderen. Na enige tijd hier aan beide zijden gekeken te hebben zijn we richting de "Plompe Toren" bij Koudekerke gereden, een kleine 40 km verder noordwaarts. Onderweg een duidelijke vogeltrek gezien van honderden spreeuwen met ertussen een aantal kramsvogels, maar ook weer veel regenbuien en harde wind, wat zelfs leidde tot een maximale snelheid

van 70 km/uur op de Oosterscheldedam. Echter aangekomen bij de Plompe Toren was het wederom droog.

In de Zuidkust van Schouwen komen inlagen en karrevelden voor. Dit zijn laaggelegen, vochtige graslanden die deels onder water staan. De karrevelden zijn ontstaan door afgravingen achter de zeedijk om deze dijk te versterken; met de klei uit de inlagen werd de inlaagdijk aangelegd. Zeewater kwelt onder de zeedijk door. Hierdoor groeien in het gebied tal van zoutminnende planten zoals kweldergras en zilte schijnspurrie. Zeekraal kleurt de inlagen in het najaar prachtig rood. Bepie liet hier een voorbeeld van zien en zei dat het zelfs heerlijk smaakt bij vis. De inlagen vormen een vluchtplaats voor steltlopers die hun voedsel zoeken op de slikken van de Oosterschelde. Kluut en tureluur trekken 's winters weg naar warmere oorden. Hun plaats wordt dan ingenomen door overwinterende rot- en brandganzen. De bergeend is hier het hele jaar te vinden. Voor veel trekvogels is dit voedselrijke gebied een welkome rustplaats. Door de aanleg van de stormvloedkering in de Oosterschelde is de dynamiek afgenomen en verdwijnen steeds meer schorren en zandplaten. Om dit verlies te compenseren worden aan de Zuidkust van Schouwen natte, zilte, vogelrijke gebieden beschermd of hersteld door grasland extensiever te gebruiken en te vernatten. Het gebied is goed te overzien vanaf de Plompe Toren, een restant van het dorp Koudekerke dat rond 1583 door de zee werd overspoeld. De toren is een onbemand informatiecentrum waar je door middel van geluidsbanden en informatiepanelen alles te weten komt over de verdrongen dorpen in de streek.

Het is intussen 13.00 uur geworden dus tijd om richting onze lunchplaats op de Brouwersdam te rijden. Bij Brasserie Le Bateau, aan de jachthaven van Marina Port Zélande, hebben we de lunch gebruikt. Na de voortreffelijke lunch reden we langzaam langs de Brouwersdam om te genieten van het wilde weer. Naast de gebruikelijke soorten hebben we onderweg niet veel vogels gezien, deels door de harde wind maar ook door de vele watersporters die de dam bevolkten.

Bij de spuisluis aangekomen zagen we op het water een zwart-witte vogel, dat moest een Alk-soort zijn. In eerste instantie zeiden we een alk, maar bij thuiskomst bleek het toch een zeekoet (uit de familie van de alken) te zijn. Ook zagen we hier aalscholvers, vrijwel alle meeuwensoorten, steenlopers, roodkeelduiker en zelfs een tweetal zeehonden. Op naar het volgende foerageergebied bij vogelkijkscherm Prunje. Onderweg o.a. kieviten, rot- en brandganzen, nijlganzen, bergeenden, blauwe reigers, buizerds, ekster, fazant, graspiepers, vinken, putters, holenduiven, lepelaar, kauwen en kraaien. Aangekomen bij het vogelscherm constateerden we dat het water behoorlijk hoog stond en de eilandjes onder water stonden zodat we enkel in de verte smienten, wilde eenden, tureluurs, wintertaling, Rosse grutto en wulpen zagen. Dan nog even langs de Flauwers- en Wevers inlagen aan de overkant.

In deze inlagen is een plasdras-situatie aanwezig in combinatie met kleine eilandjes. Dat zorgt ervoor dat dit gebied zeer waardevol is als broed- en foerageergebied voor moeras-, weide- en kustvogels. Ook komen in de inlagen de in de Oosterschelde foeragerende vogels overtijen en hebben inlagen als hoogwatervluchtplaats een belangrijke functie. Soorten zoals zilverplevier, wulp, rosse grutto, bonte strandloper en kanoet wachten er in dicht opeengepakte massa's op gunstig tij. Van oudsher behoren deze inlagen met omringende karrevelden tot de beste broedgebieden voor tureluur en kluut in Nederland.

Ook hier weer de nodige ganzensoorten als brand- en rotgans, Canadese gans, kieviten, tureluurs, kluten, wilde eenden, meerkoeten.

Het begon al schemerig te worden (de wintertijd was vandaag ingegaan) dus besloten we richting huis te keren en vertrokken om 16.30 uur uit het gebied om omstreeks 17.45 uur weer in Dongen te staan.

Al met al een heerlijke tocht waarin we goed uitgewaaid zijn, een kleine 50 vogelsoorten gezien hebben en het de gehele dag, als we buiten stonden, het droog hebben gehouden. Mede namens Bepie Verhage, eenieder bedankt voor zijn inbreng.

Leo Reijnierse, coördinator VWG Ken en Geniet.